

Az orvosi biotechnológiai mesterképzés megfeleltetése
az Európai Unió új társadalmi kihívásainak
a Pécsi Tudományegyetemen és a Debreceni Egyetemen

Azonosító szám: TÁMOP-4.1.2-08/1/A-2009-0011

Az orvosi biotechnológiai mesterképzés megfeleltetése
az Európai Unió új társadalmi kihívásainak
a Pécsi Tudományegyetemen és a Debreceni Egyetemen
Azonosító szám: TÁMOP-4.1.2-08/1/A-2009-0011

Dr. Balogh Péter és Dr. Engelmann Péter
Transzdifferentiáció és regeneratív medicina – 14. előadás

AZ ŐSSEJT-KUTATÁS ÉS TERÁPIA ETIKAI HÁTTERE

Az összejt-kutatás társadalmi hatásai

- Tudományos kutatás és oktatás
- Üzlet: alkalmazás, forgalmazás
- Média: a törvényes és etikai korlátok közvetítése a társadalom számára
- A véleményeket általában más, szélesebb eszmerendszer részeként fejezik ki (politikai, vallási meggyőződés) kétirányú viszonyrendszerben.

Az őssejt-kutatás főbb összetevőinek etikai aspektusai

- Kísérletes vonatkozások: állatvédelmi jogok, az őssejtek forrása
- Humán felhasználás: A tanulmány célja – terápiás vagy reprodukatív célú felhasználás
- Az őssejt eredete és az embrió státusza
- Páciens kiválasztás rendszere

Pro-life álláspontok az őssejt-kutatásban

- A preimplantációs embrió státusza megegyezik akármelyik életképes egyedével
- Minden preimplantációs embrió életképes lehet
- Akár a felesleges embriók megsemmisítése is egyenértékű a gyilkossággal
- A nem-embriónális eredetű őssejtek felhasználása megengedett

Fontosabb vallások álláspontja

- Nyugati keresztény, zsidó, mohamedán, hindu és buddhista hagyományok szerint a preimplantációs embriók nem egyenértékűek az életképes egyeddel.
- Más vallási nézetek szerint az egyéni élet joga a méhen kívüli életképességhez kapcsolódik.

Az embriókra vonatkozó biológiaiailag releváns értékelés

- Az orvosi gyakorlatban az élet/halál megítélésére alkalmazott kritériumok egyike sem alkalmazható a preimplantációs embrióra.
- Jelentékeny minőségi különbségek mutathatók ki az egyes IVF embriók között – nem egyenértékűek.
- A természetes fogantatás során a preimplantációs embriók kb. 70-80%-a elveszik.

Az őssejt-alkalmazás etikai vonatkozásai

- 2009-ben a Nemzetközi Őssejtkutató Társaság nemzetközi irányelveket tett közzé a gyógyászati felhasználásra vonatkozóan.
- Egyéb szempontok :
  - Azonos körülmények és kritériumok a sejtek feldolgozására kutatók, sejtbankok és ellenőrző intézmények számára.
  - Megfelelően standardizált pre-klinikai állatkísérletek.
  - Korai szakaszban lévő kipróbálások során a páciens-felvétel szabályai.

A páciens-kiválasztás etikai vonatkozásai őssejt-terápiára való felvétel során

- Informált hozzájárulás – beleértve a veszélyeket és mellékhatásokat
- A felvétel/kizárás következményei
- A tartós nyomonkövetés értelmezése és tisztázása

Összefoglalás

Kutatási fázis	Etikai szempontok
A biológiai anyag gyűjtése	<ul style="list-style-type: none"> • Önkéntes és tájékoztatás utáni beleegyezés
Humán embrionális őssejt-kutatás	<ul style="list-style-type: none"> • Embriók megsemmisítése • Embriók kizárólag kutatási célú előállítása <ul style="list-style-type: none"> – Oocita donorok megfizetése – Petesejt-vétel veszélyei – Az eljárásban résztvevő nő termékenységi szempontjainak védelme
Más intézetekben előállított sejtvonalak használata	<ul style="list-style-type: none"> • Ellentétes etikai és jogi szabályok
Őssejtek klinikai kipróbálása	<ul style="list-style-type: none"> • A beavatkozás előnyei és veszélyei • Tájékozott beleegyezés